

Halász Márk

EZERFEJŰ

Reggel öt óra. Fogat mos. A fésűvel hajába túr, aztán kézzel utána igazít, hogy jól látszódjanak a melírozott tincsek. Tegnapról maradt még pár szelet parizer és egy kifli. Beteszi a nejlonzacskóba és a táskájába rakja. Jó a tegnapi blúz, ott majd úgyis át kell venni.

A busz csak öt perccel késik, innen még húsz perc beérni, pont elég a kiflire.

A város lassan mozdul. A tegnapi eső után állnak a tócsák az út szélén. A busz monoton zajában az út még álomszerű. Felpörög a motor, prüszköl. Csengő hang. Valaki le akar szállni. Lassítás. Az ajtók kivágódnak. Sziszegés. Becsukódnak. Megy tovább.

A főtéren pár álmos ember kóborol. A templomok mögött már erősödik a fény, de még eltakarják a napot.

Még két megálló. Mostantól talán jobb lesz az idő. Venni kellene egy biciklit. Igen. Talán egyszerűbb lenne bekerékpározni és érezni a szelet, a levegőt, hallani az ébredező hangokat. Többen így jönnek. Mikor esznek? Hamarabb kellene felkelni? Lehet. Marad a busz.

Fékez, lehúzódik. Az ajtók kinyílnak. Mindenki leszáll.

A biztonsági őr már bent van. Kinyitja a bejáratot.

– Jó reggelt. Már megint a csinosabbik farmerunkat vettük fel – mosolyog.

– Azt-azt – fut át egy halvány mosoly az arcán.

Helyes ember a bizti, csak ne lenne ennyire málészájú.

Gyorsan az öltöző felé.

Üres. Jól kezdődik a nap. Blúz le, állok rendelkezésére póló föl és már indul is a kassza felé.

Ma melyik is? Szóval a hármas. Az kicsit talán nyugodtabb pálya. Az jól jön ma.

Szék helyére. Gép indul. Szalag rendben. Lámpa.

Először a munkások péksütitikkel, tejjel meg az alkeszok a kis üvegekkel. Ezek nem alszanak. Nem akarnak vagy csak nem tudnak, mint én? Lehet, hogy ők is álmatlanul forgolódnak abban a mélységes mély hiányban, ami belülről emészti őket, és amit most végre betömhetnek egy időre. Próbáltam. Az a kis idő már nem dob fel. Folyamatosan meg nem akarok inni, mert kirúgnak, mint az öreg göndör

hajú nőt a pultból. Mondjuk, azt máshogy nem is bírnám. Az állandó hússzagban egész nap, még a ruháján is lehetett érezni.

Hússzag. Alkohol. Cigaretta.

Fölnéz. A pult mögött egy nagydarab, mosolygós, pirospozsgás férfi. Az új ember.

Neki talán menni fog.

– Jó reggelt!

– Jó reggelt! – áthúzza a reggelit az olvasón.

PéNZ. Kassza. Visszajáró.

Fölnéz. Ismerős az arca? Akár még az is előfordulhat, hogy volt itt. Akkor ő is visszajáró. Visszajáró a visszajárónak. Magában mosolyog egyet, de már jön is a következő.

– Ne mosolyogjon, inkább figyeljen a munkájára, már régen felpalkoltam.

– Van már vagy tíz másodperce... – szól sértődötten.

– Ne vicceskedjen, sietek – förmed rá –, mindjárt itt a buszom. Ha lekésem, megnézheti magát. Mit képzelsz?

Nem képzelek én semmit. Pont elég, ami van. Hogy az ilyen türelmetlen, idegbetegek néha megtalálnak.

– Jól van, jól van, sietek, sietek...

Elmegy. Tényleg siet. Még jó is. Nem kell még egy olyan balhé, mint a múlt héten. De az tényleg egy bunkó volt. Némelyik azt képzele, hogy bármilyen hangot megengedhet magának. Hogy a szaros életének mindenki a lábtörlője, aki kiszolgáltattott. Kiborító, hogy mindig igazuk van, hogy ez a szabály. Semmit nem lehet mondani, csak amit a szabály megenged. És mi van azzal a szabállyal, ami nekik megtiltaná, hogy rám fröcsögjék életük minden fájdalmát, csak azért, mert itt vagyok?

Íratlan szabályok. Persze. Az íratlan szabályokra magasról tesznek. Még az sem segít, hogy az íratlan szabályokat néha leírják és mindenki tud róluk. Tudnia kellene. Azt hallottam egyszer, hogy arról mindenki tud, bennünk van, de akkor mi van ezekkel a taplókkal?

– Kisasszony – mosolyog –, halló.

– Elnézést – néz a magas, jólfésült férfire. – Elkalandoztam egy kicsit.

– Láttam magán, hogy másfelé jár – veszi a pénztárcáját –, min elmélkedett, kedveske?

Zavartan lenéz.

– Semmi, semmi, lényegtelen.

Kifizeti, mosolyog.

– Nézze, én régóta kapcsolatban élek. Tudom, ha a barátnóm ezt mondja, akkor nagyon is lényeges. Ott van valami feszültség. Ne tartsa bent. Remélem, van valaki, akivel megbeszélheti. Viszlát.

Elmegy.

Ez is lehetne egy szabály. A gyalázatos bunkó után általában jön egy normális. Aki emberszámba vesz, és akkor itt a lelkiismeret-furdalás, hogy valamit rosszul csinállok, hogy biztos nem figyeltem, goromba voltam, meg minden egyéb, ami együtt hömpölyög ezzel a szeméthalmazzal, bele a nyakamba, bele a napom közepébe.

A délelőtt csendesen telik. Ki lehet menni egy kicsit a levegőre a bagósokkal.

– Már ezer forint? Komolyan? Inkább sodorja? Értem.

Hogy lehet erről minden nap beszélni?

A bizti ór a kis kehes szőkével? Mik vannak?

Néha jobb a kassza. Az áldott üresjáratok, és persze az is jó, ha végre jön valaki, ha túl hosszú a nyúlik.

Aztán a dömping. Hirtelen ellepik az áruházat. Mindenki be van osztva, hogy ne legyen fennakadás, és tűrhető legyen a várakozási idő.

Jönnek. Itt az első, de hirtelen még négy másik is ideáll.

Fáradt arcok. Mosolygós arcok. Ideges arcok. Kimerült arcok. Nyugodt arcok.

A szalag egymás után egyesével húzza az árukat és az embereket, egyiket a másik után.

– Jó napot! Kettő volt? Ez csokis? Erdei gyümölcsös. Egy kiló negyven. Öt darab. Akciós kupon? Ez majd a jövő héten. Kártya? Persze lehet. Kettő plusz egy, akkor ezt ingyen kapja. Ingyen? Ingyen. Micsoda örömhír. Ez csak két darab. Elnézést, melléütöttem, mindjárt jön a kollégánő. Kulcsot a hármashoz. Legközelebb jobban... Persze. Igenis. Mennyi volt? Nem ez volt kiírva. Ezt hozza a gép. S-es. Vállfát kér? Mennyi? Azt adjuk, ha kéri. Inkább egy szatyrot. Az egy ötvenes. A vállfa meg ingyen, mi? Akkor hagyjuk, kiviszem kézben. Matricát akar? Mert mire lehet? Edény? Labda az nem kell. Izzót ki lehet? Vevőszolgálaton. Céges számla? Azt is ott. Ej de kényelmesek maguk! Elnézést.

Az ezerfejtű város beront vásárolni kétezer kezével és kétezer lábával, jön és hozza háromszázhuszonhét gyereket és gyűlnek a kosarak és gyűlnek a szatyrok és blokkok és üvegek és tasakok, és pakolja az árut a szalagra, és a szalagon hömpölyög az egész délután minden ízével, színelével és illatával és szagával, és ezer fejből dől a kérdés és a kérdés

és a kérdés, és kezébe veszi az árut és a táskájába rakja és a kosarába rakja, és ordít, hogy nem így kell, és mosolyog, hogy köszöni, és kikéri magának a várakozási időt, és lökdösődik, és elé vág, és pénzt számol, és kártyát ad, és köhög és büfög és parfümillatú, és olaj és trágyaszaga van, és nincs menekvés, és nincs egy lélegzetnyi szünet és nincs egy villanásnyi idő, amikor meg lehetne pihenni.

Aztán csillapodik.

Aztán vége.

Először ötszáz feje lesz, aztán kétszáz, aztán húsz és már csak tizenkét kezével pakolja tele a szalagot roskadásig. Aztán pitty-pitty szól a leolvasó és vége.

A kimerültségtől elpilledve a kezét maga elé emeli.

Alig remeg.

Mi ez az egész? Mi a fene történik itt?

Haladni kell, mindig figyelni, hogy minden rendben legyen, és furamód ez az egész figyelemmel teli monotonitás idővel nyugodtá tesz. Mintha két valaki lennék én is. Egy eltompult valakin belül egy figyelő valaki, aki egészen más, mint a délelőtti. Már-már hullámtalanul nyugodt.

Lehet, a vásárlóval is így van. A fáradt, zaklatott ezerfejtű város túljut az őrjöngésen és egy egészen kisimult, jóképű fazon lesz a végén. Egy jóképű, mosolygós maci, aki...

– Jó napot!

– Jó napot! – ... aki itt van.

A keze lezsibbad egy pillanatra. Próbálja leszedni a szalagról, de szétgurulnak.

Zavartan mosolyog.

– Majd segíték – nyúl a keze után. Határozottan a kezébe veszi, meleg tenyere körbefogja vékonyka ujjait és visszarakja a gyümölcsöket a zacskóba.

Mély zöld szeméből nyugalom árad.

– Kifizethetem? – húzza föl a szemöldökét, szemei nevetnek.

– Persze, elnézést – nézi a vörös, furcsa képződményeket. – Ne haragudjon, de nem láttam még ilyet.

– Semmi gond – gondolkozik el egy pillanatra. – Sokáig én sem tudtam. Gránátalma.

– Gránátalma? Micsoda név! – nézi a listát. – Igen, megvan. Nem ismerem. És finom?

Beüti a gépbe.

Balázs Imre József

DYLANOLÓGIA

Kifizeti.

– Szerintem az. Néha van egy-egy újdonság, amit nem ismerek, abból szoktam venni kóstolóba. Meglepem magam.

– Értem – nézi az almákat –, de olyan furán néznek ki. Nem szeretem az új dolgokat.

Elpakolja a szatyrába a nagy részét, egyet elől hagy.

– Akkor ez a magáé – rakja le a pult szélére. – Kóstolja meg.

– Nem lehet. Azt nem lehet – tiltakozik és vissza akarja adni.

– Már kifizettem, ugye? – néz mélyen a szemébe. – Az enyém és azt csinálok vele, amit akarok. Ez a magáé – mosolyog bátorítólag. Nem kell félni az ismeretlentől. Még az is lehet, hogy valami olyat talál, amit már régóta keres.

Értetlenül néz, de a mosoly átragad rá.

– Köszönöm – süti le a szeméit. – Elfogadom.

Elmegy.

Sokáig nézi, ahogy lassan elballag, kifordul az ajtón. Vissza sem nézve.

A műszak végén megint jól sikerül az öltözőbe érni, senki nem zavarja.

Fura, hogy végig rá gondol. Arra a férfira. Nem is. Arra az emberre. Soha nem látta, mégis mintha ismerős lenne. Innen a boltból? Nem. Ez valami régebből... mélyebbről.

Mintha egy fátylat lebbentett volna fel az a nyugodt pillanat, ahogy ott néztem, ahogy ott láttam: és a zűrzavar eltűnt, és ott vagyok, és hirtelen minden kisimul, és aztán ott van ez az ember... és az örült, forgó káosz közepében, a mindent elsöprő hurrikán tengelyében a mélységes csöndben, ott, mintha megnyílt... megnyílna valami.

Mi nyílt meg?

Nem tudom.

Kivel lehetne beszélni erről? Biztos van valaki. Muszáj beszélnem erről valakivel. Megtörtént egyáltalán? Igen. Itt van a gyümölcs. Most, itt van ez a gyümölcs, amiről nem is tudtam: gránátalma.

Nehezen, de sikerül feltépni a héját.

A vörös lé végigcsorog az ujjain, kézfejen, végig a karján és ő a nyelvével vadássza a cseppenkénti mámort.

Szép nap volt a mai és az ismeretlen savanykás-édes gyönyörűség.

És az ezerfejű nyughatatlan város is csak egy ember.

Aki mosolyog.

Tiszatáj, 2017/4.

(tekintet)

nézd itt ezt az utcát jártál már itt emlékszel megnéztük ezt a fát megnéztük a kerítést aztán elbújtam egy oszlop mögé előled hogy ne láss reggeledett mentem volna már tovább erről az utcáról te még maradtál volna nézni

harmonikaszivaj pásztorfurulyák vad hangja vezet át a következő napba minket

nézd itt ezt a padot rajta beleégett cigarettanyomok nézd a szélük akár egy-egy hullámtaraj amely akkor indul el ha ékszered vízbe dobod szemben velünk a legszomorúbb arcok de elindul bennünk egy másik zene miközben nézzük a kerítéseket s a lécei között felfénylő réseket

(egyszerű)

„ne ird alá a neved kipontozott helyekre”

(Bob Dylan)

ne írd alá akármit de főleg ne akárhol vannak erre alkalmatlan helyek vannak akik túl jól tudnak mindent helyetted is

ne indulj el még a vonathoz ha van két eltölthető órád azokkal akiket ugyanúgy most látsz először mint aztán a vonatozókat de összekapcsol benneteket addig valami távoli szimpátia a halványsárga lámpa-égők iránt

követned kell egy kertbe vezet drótokról lóg le ott a halványsárga fény ne írd alá akármit ezt mondják ott neked de főleg ne akármi alá

(kigúnyol)

belépsz a szobába már rég várnak ott a mindenféle lények a sok leltárba vett arc hosszú a variációk sora